

prima instanță – V. Sîrbu

2rh-124/14

instanța de apel – B. Bîrca, M. Ciugureanu. M. Moraru

instanța de recurs: A. Cobăneanu, T. Răducanu, Sv. Moldovan

ÎNCHEIERE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Vera Macinskaia

Sveatoslav Moldovan

Ion Vîlcov

Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de către Valeriu Rujanschi

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Dănuță împotriva lui Valeriu Rujanschi cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a lui Valeriu Rujanschi împotriva lui Gheorghe Dănuță cu privire la stabilirea faptului împărțirii în natură a cotelor-părți din proprietatea comună și stabilirea încetării proprietății comune

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013, prin care recursul declarat de către Valeriu Rujanschi a fost considerat ca inadmisibil

constată:

La 19 ianuarie 2010, Gheorghe Dănuță a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Rujanschi cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că el împreună cu pârâtul au pornit o afacere cu activitate comercială în sat. Lăpușna, în urma înregistrării SRL „Diamant” la 24 noiembrie 1993 și anume comerț cu amănuntul a produselor alimentare, într-un vagon amplasat în marginea satului.

Menționează că au decis de comun acord să construiască un magazin-bar cerând acordul în mod oral de la cetățeanul Nicolae Panainte, deoarece terenul dat era îngrădit în curtea casei acestuia, la care ultimul a dat consimțământul.

Afirmă că pârâtul fiind ca administrator al societății se ocupa mai mult de perfectarea actelor juridice, iar el se ocupa de aprovizionarea cu marfă, material de construcție și de construirea bunului.

Ce privește comerțul lucrau câte două săptămâni fiecare apoi transmiteau barul unul altuia.

Susține că pârâtul a refuzat să mai participe la lucrările de construcție a magazinului motivând că nu dispune de mijloace financiare, iar el a continuat să investească mijloace financiare în construcția magazinului pentru a-l finisa.

Indică că lucrările de construcție s-au efectuat fără autorizare de construcție.

La fel, menționează că la 04 martie 2009 a venit să preia schimbul de activitate conform graficului, însă pârâtul nu i-a permis accesul în magazin, motivând că magazinul îi aparține cu drept de proprietate numai lui și dorește să activeze de unul singur. Nici nu a bănuțit că pârâtul a perfectat actele pe magazin pe numele său și nu pe societate după cum a fost planificat la începutul activității.

Afirmă că de mai multe ori a încercat să discute cu pârâtul privind soluționarea cauzei pe cale amiabilă, dar de fiecare dată a fost ignorat, iar ulterior a aflat că magazinul a fost înstrăinat unei alte persoane.

Solicită stabilirea cotei-părți ce-i aparține din bunul imobil și încasarea sumei mijloacelor financiare investite la construcția magazinului-bar din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești.

La 04 februarie 2011, Gheorghe Dănuță a depus cerere suplimentară, solicitând încasarea din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Dănuță cheltuieli efectuate la construcția magazinului-bar din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești în sumă de 195720 lei reieșind din valoarea bunului imobil evaluat de către expert, sumei de 23000 lei pentru marfa rămasă în stocuri, 1000 lei - congelator, 900 dolari SUA - instalație pentru bere și 500 Euro - set de video casete (pentru închiriere) și cheltuielilor pentru expertiză în sumă de 3785 lei

În cadrul dezbaterilor judiciare Valeriu Rujanschi a depus cerere reconvențională împotriva lui Gheorghe Dănuță, prin care a solicitat stabilirea faptului împărțirii în natură a cotei-părți comune între el și pârât din proprietatea comună compusă din două magazine alimentare din sat. Lăpușna, r-nul Hîncești și stabilirea încetării proprietății comune pe cote-părți în legătură cu efectuarea împărțirii acestora.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că la 24 noiembrie 1993 a constituit împreună cu Gheorghe Dănuță SRL „Diamant”, cu un capital social de 1000 lei. Conform procesului-verbal al Adunării generale a asociaților din 31 iulie 1997, au majorat capitalul social până la 5400 lei, divizat în cote-părți egale a câte 2700 lei.

Consideră că astfel, printr-un act juridic au stabilit valoarea cotelor-părți, fiecărui revenindu-i câte 2700 lei.

Afirmă că la 24 septembrie 1998 a publicat în „Monitorul Oficial” nr. 87-89/1998 un aviz cu privire la lichidarea societății, care la moment este lichidată.

Susține că au început activitatea comună cu pârâtul, dispunând de 2 unități comerciale - 2 vagoane mobile, dintre care unul era proprietatea lui, iar al doilea, îl arendau.

La momentul lichidării SRL „Diamant”, se formase un stoc de mărfuri restant în valoare de 15000 lei, iar ei au convenit, că vagonul, ce-i aparținea lui îi revenea lui, iar cel arendat pârâtului, respectiv cu stocurile de marfă restante.

Indică că în legătură cu faptul că el era angajat într-o întreprindere de stat, au convenit că pârâtul va gestiona activitatea. Astfel, în perioada anilor 1997-1999 beneficiul acumulat de la activitatea comercială i-a revenit, în exclusivitate, ultimului.

Afirmă că de comun acord au decis să deschidă un magazin alimentar, divizând sarcinile, el s-a ocupat de perfectarea actelor, reprezentarea în organele abilitate, iar pârâtul se ocupa de procurarea materialelor de construcție și construcția magazinului, situat pe terenul lui N. Panainte.

Sușține că au mai deschis un magazin alimentar, situat în centrul satului, pe str. A. Lăpușneanu, în vecinătatea pieței comerciale. La edificarea localului magazinului au contribuit în comun, el a contribuit la atribuirea terenului pentru construcție, cât și a investit 50000 lei.

Menționează că ulterior, a cedat bunul nominalizat pârâtului, care îl deține împreună cu clădirea magazinului.

După darea în exploatare reclamantul nu s-a folosit de acest bun.

Consideră că a avut loc o împărțire a bunurilor, ce constituie cote-părți în proprietate comună.

De asemenea, afirmă că conform devizului de cheltuieli, valoare magazinului de lângă N. Panainte constituie suma de 53830 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești din 23 mai 2011 a fost admisă integral acțiunea inițială, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Dănuță paguba materială în sumă de 239644,24 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3785 lei, în sumă totală de 243409,24 lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7188,73 lei și respinsă acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2011 au fost admise apelurile declarate de apelanții Valeriu Rujanschi și ÎI „Baraș Lina”, casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare.

În cadrul susținerilor orale reclamantul Gheorghe Dănuță a solicitat încasarea din contul lui Valeriu Rujanschi suma de 500 Euro – set de video casete (pentru închiriere), 900 dolari – instalație pentru bere, 1000 lei – frigider, 23000 – stoc de marfă rămasă în magazine și 239644 lei costul magazinului-bar și 4300 lei – taxa pentru expertiză.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești din 12 octombrie 2012 a fost admisă parțial acțiunea inițială, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul lui Gheorghe Danuța suma de 109360 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 3785 lei, încasat din contul lui Valeriu Rujanschi în beneficiul statului suma de 3280 lei și respinsă acțiunea reconvențională.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2013 a fost respins apelul declarat de Valeriu Rujanschi și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013 recursul lui Valeriu Rujanschi a fost considerat inadmisibil.

La 17 februarie 2014, Valeriu Rujanschi a depus cerere de revizuire împotriva încheierii instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de recurs, rejudecarea pricinii cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admis integral recursul.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, referindu-se la declarația lui Ion Botnaru, autentificată notarial la 18 noiembrie 2013 prin care se stabilesc circumstanțe importante pentru soluția pricinii.

Menționează că la etapa examinării judiciare a pricinii în prima instanță și instanța de apel, Ion Botnaru nu se afla în țară, fiind imposibilă audierea lui în calitate de martor, fapt ce se confirmă prin certificatul eliberat de către Primăria Lăpușna.

Afirmă că faptul dat rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, unde la ședința din 11 iulie 2012 (f. d. 5-6, vol. III) a înaintat demersul de a fi audiat în calitate de martor Ion Botnaru.

Susține că în acea ședință a remarcat că Ion Botnaru se va afla în țară în luna august, însă ședința a fost fixată pentru 05 septembrie 2012, în asemenea situație, fiind imposibilă evoluarea ultimului în proces de judecată.

Prin circumstanțele invocate, consideră că a întreprins toate acțiunile pentru administrarea probei în cauză în conformitate cu procedura civilă, însă a fost imposibil din cauze ce nu au depins de dânsul.

Indică că declarația lui Ion Botnaru are relevanță la esența soluției în pricina dată, deoarece acesta invocă circumstanțe și fapte ce argumentează poziția revizuentului.

Menționează că în special, Ion Botnaru declară că împreună cu alte 3 persoane a participat la construcția edificiului magazinului alimentar din centrul sat. Lăpușna. Achitarea lucrărilor îndeplinite în mărime de 13000 lei revizuentul a efectuat-o din contul său. De asemenea din contul lui Valeriu Rujanschi au fost procurate 3 tone ciment a câte 2000 de lei.

Consideră că astfel este demonstrată majorarea cotei-părți a revizuentului la constituirea proprietății comune cu 19000 lei, sumă care urmează a fi exclusă din cuantumul sumei încasate în beneficul intimatului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) CPC, a prezentat în susținerea cererii de revizuire declarația dată de Ion Botnaru din 18 noiembrie 2013, autenticată notarial și copia certificatului eliberat de Primăria Lăpușna prin care se confirmă faptul că la momentul examinării litigiului în prima instanță și în instanța de apel Ion Botnaru nu se afla pe teritoriul țării.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu referire la prevederile citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC.

Or, referirea revizuentului la declarația lui Ion Botnaru din 18 noiembrie 2013, autenticată notarial, nu poate fi considerată ca o circumstanță sau faptă esențială a pricinii care nu a fost și nu a putut fi cunoscută revizuentului, deoarece revizuentul nu a făcut dovada faptului că a întreprins toate măsurile pentru a afla

cele invocate în cererea de revizuire în timpul judecării anterioare a pricinii, până la pronunțarea hotărârii.

Dimpotrivă, se constată că Valeriu Rujanschi în cadrul ședinței de judecată din 11 iulie 2012, susținut de reprezentantul său Ion Istrati, a înaintat demersul cu privire la audierea martorului Ion Botnaru, iar prin încheierea protocolară demersul a fost admis și dispusă amânarea ședinței de judecată pentru 05 septembrie 2012 (f. d. 6 Vol. III).

Totodată, în cadrul ședinței de judecată din 05 septembrie 2012, atât Valeriu Rujanschi cât și reprezentantul acestuia nu au menționat nimic despre martorul solicitat anterior să fie audiat, dimpotrivă, fiind pusă în discuție întrebarea cu privire la posibilitatea finalizării examinării pricinii în fond, ultimii au optat pentru finalizare (f. d.6 verso Vol. III).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Prin urmare, fiind evident că revizuentul în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei prevăzut la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Valeriu Rujanschi împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Dănuță împotriva lui Valeriu Rujanschi cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a lui Valeriu Rujanschi împotriva lui Gheorghe Dănuță cu privire la stabilirea faptului împărțirii în natură a cotelor-părți din proprietatea comună și stabilirea încetării proprietății comune.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Vera Macinskaia

Sveatoslav Moldovan

Ion Vîlcov

Ala Cobăneanu